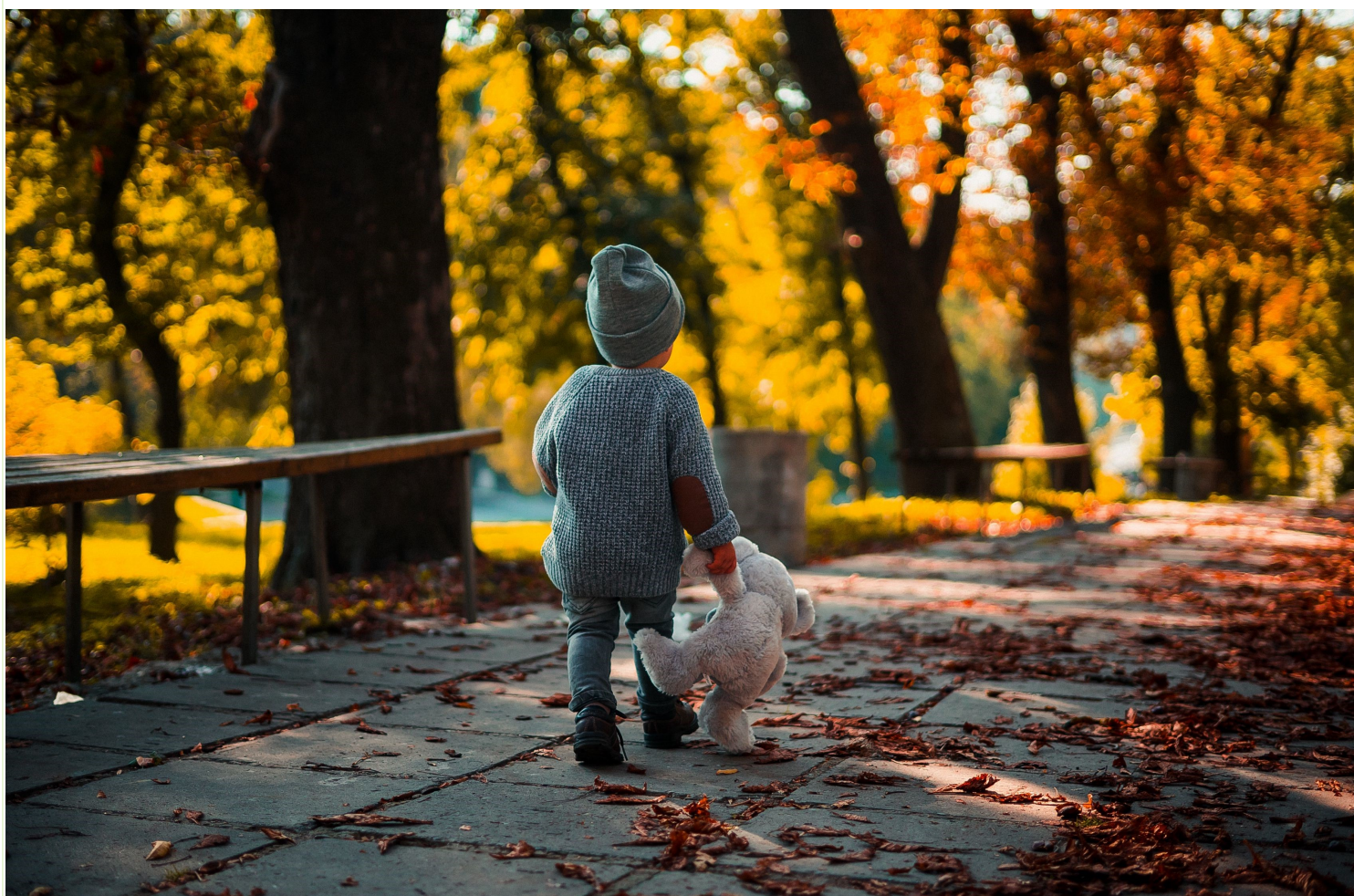

newsletter

● október 2023

Informačný bulletin pre zamestnancov
v systéme výchovného poradenstva
a prevencie

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

OBSAH č. 10/23

Úvodník	3
Dávame do pozornosti	3
Pozývame vás na online študentskú konferenciu 3xKaM	3
Zverejňujeme aktualizovaný „Manuál začínajúceho školského psychológa“	4
Zverejňujeme ďalší balík výstupov pre podporu zariadení, OZ a PZ - Samohodnotiace nástroje	4
Vyšlo nové číslo nášho časopisu Psychológia a patopsychológia dieťaťa	4
V časopise „Thinking & Reasoning“ bol predstavený nový nástroj na meranie hoaxov a dezinformácií ohľadom pandémie COVID-19	5
Nahliadnite do úseku nášho výskumu...	6
Informácia o ukončenej výskumnej úlohe Čitateľská gramotnosť u integrovane vzdelávaných žiakov so sluchovým postihnutím na 2. st. ZŠ (1. časť)	6
Vypočujte si podcasty „Nahlas o deťoch“	9
Máte doma prváka alebo prváčku?	9
Starší žiaci a ich prvý mesiac v škole	9
Zaujalo nás...	10
Stratégie pre rozvoj schopností a využitie potenciálu u nadaných a talentovaných žiakov v školskom i mimoškolskom prostredí	10
Riešenie prekážok vzdelávania u detí a mládeže utečencov z Ukrajiny - výzvy a odporúčania	10
Knižné novinky	11
Digitálne pohádky pro (ne)poučiteľné deti a (ne)znalé dospelé	11
Nadané dieťa	11

Milí čitatelia,

na našu **online študentskú konferenciu 3xKaM** pozveme študentov, študentky, odborníkov a odborníčky, ktorí študujú alebo pracujú v oblasti psychológie, pedagogiky a príbuzných humanitných odborov. Účastníci tohto podujatia získajú cenné poznatky a nové pohľady na prevenciu sociálno-patologických javov, inovácie pre lepšie vzdelávanie, výzvy a príležitosti v špeciálnych výchovných zariadeniach a duševné zdravie v univerzitnom prostredí. Prečítať si môžete **aktualizovaný „Manuál začínajúceho školského psychológa“**, ktorý je doplnený o odkazy na štandardy odborných činností platné od 1.9.2023, doplnená je kapitola „rizikové správanie“ a aktualizovaná kapitola „kariérové poradenstvo“. **Môžete si objednať nové číslo nášho časopisu Psychológia a patopsychológia dieťaťa**, v ktorom sme sa okrem iného venovali aj témam „Výchovné štýly v rodine ako prediktor osobnostných dimenzií veľkej päťky“, „Vzdelávanie nepočujúcich žiakov v školách hlavného vzdelávacieho prúdu“, či „Skríningu rozvoja detí v predprimárnom vzdelávaní“. V časopise „Thinking & Reasoning“ **bol predstavený nový nástroj na meranie hoaxov a dezinformácií ohľadom pandémie COVID-19**. Súčasťou svetového projektu, ktorý sa problematike venoval, boli aj naši vedecko-výskumní zamestnanci, ktorí sa podieľali na tvorbe a adaptácie nástroja, zbere dát, analýzach výsledkov, či tvorbe samotného vedecko-výskumného výstupu. Naša kolegyňa z úseku výskumu nás informovala o ukončenej výskumnej úlohe **Čitateľská gramotnosť u integrovane vzdelávaných žiakov so sluchovým postihnutím na 2. stupni ZŠ**. V našich podcastoch „Nahlas o deťoch“ sme sa zhovárali o prváčikoch, aj o starších deťoch navštevujúcich ZŠ a ich potrebách, v závere opäť nechýbajú novinky z pultov kníhkupectiev.

Príjemné čítanie.

Dávame do pozornosti

**Pozývame vás
na online študentskú konferenciu 3xKaM**

**KaM
KaM
KaM** X

V dňoch **23. a 24. novembra 2023** organizuje Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie online konferenciu 3xKaM, ktorá je bezplatná a určená pre študentov, študentky, odborníkov a odborníčky, ktorí študujú alebo pracujú v oblasti psychológie, pedagogiky a príbuzných humanitných odborov.

Zaregistrujte sa TU a získajte cenné poznatky a nové pohľady na prevenciu sociálno-patologických javov, inovácie pre lepšie vzdelávanie, výzvy a príležitosti v špeciálnych výchovných zariadeniach a duševné zdravie v univerzitnom prostredí.

Staňte sa aktívnou súčasťou konferencie a predstavte vlastnú prácu alebo výskum!

**Registrácia prebieha
do 15.11.2023,**
viac informácií o podujatí,
ktoré budeme priebežne
doplňovať,
nájdete TU.

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

Zverejňujeme aktualizovaný „Manuál začínajúceho školského psychológa“

Aktualizovaná verzia je doplnená o odkazy na štandardy odborných činností platné od 1.9.2023, doplnená je aj kapitola „rizikové správanie“ a aktualizovaná kapitola „kariérové poradenstvo“.

Stiahnuť si ho **môžete TU**.

Zverejňujeme ďalší balík výstupov pre podporu zariadení, OZ a PZ - Samohodnotiace nástroje

VÚDPaP v rámci národného projektu „Štandardy“ vytvoril a zverejňuje ďalší súbor podporných nástrojov. K stratégii inštitucionálneho rozvoja a návodom na prípravu projektov tak pribúda takmer 50 výstupov z oblasti „samohodnotenie“. Výstupy z oblasti samohodnotenia zariadeniam poradenstva a prevencie, odborným a pedagogickým zamestnancom, ale aj školám:

- vytvárajú oporný bod pri prispôbení sa legislatívnym zmenám v systéme PaP,
- pomôžu spoznať slabé a silné stránky v odborných činnostiach, ale aj vnútornom fungovaní,
- poskytnú podporu v rozvoji a posilnení kvality.

Samohodnotenie (autoevalvácia) je spôsob, ako jednoduchou formou získať spätnú väzbu na kvalitu práce a fungovania organizácie, jednotlivcov a odborných činností. Pre vedúceho odborného zamestnanca proces samohodnotenia ponúka možnosť podporiť rozvoj „svojho“ zariadenia PaP, naplánovať stratégiu rozvoja zariadenia a v nadväznosti na to kontinuálne zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb.

Na stránke nájdete až 45 praktických „samohodnotiacich formulárov“ v tematických oblastiach: podpora kvality odborných činností; rozvoj zamestnancov; strategický rozvoj inštitúcie, interná komunikácia a externá komunikácia.

Viac informácií nájdete **TU**.

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

www.esf.gov.sk
www.minedu.sk

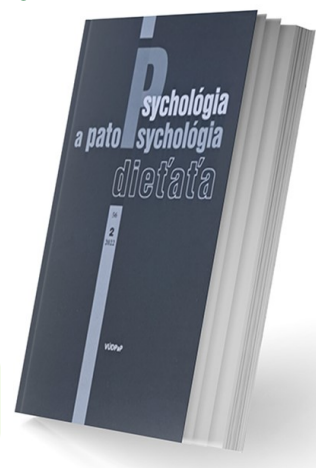
Vyšlo nové číslo nášho časopisu Psychológia a patopsychológia dieťaťa

V čísle 1/2023 si môžete prečítať o nasledujúcich témach:

- Výchovné štýly v rodine ako prediktor osobnostných dimenzií veľkej päťky
- Vzdelávanie nepočujúcich žiakov v školách hlavného vzdelávacieho prúdu
- Skríning rozvoja detí v predprimárnom vzdelávaní
- Jazyk a násilí
- Príbeh československej psychologie

**Časopis si môžete
objednať**

cez
[Objednávkový formulár
VÚDPaP IES.](#)

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

V časopise
„Thinking & Reasoning“
bol predstavený nový nástroj
na meranie hoaxov
a dezinformácií ohľadom
pandémie COVID-19

(PaedDr. Robert Tomšík, PhD.)

Pandémia COVID-19, spôsobená vírusom SARS-CoV-2, priniesla so sebou nielen výzvy v oblasti verejného zdravia, ale aj epidémiu dezinformácií a hoaxov. Pandémia COVID-19 je jedným z najväčších globálnych zdravotných problémov v modernej histórii. Okrem samotnej infekcie vírusom SARS-CoV-2 sa stretávame aj s ďalším, menej viditeľným, ale podobne vážnym problémom – dezinformáciami a hoaxami týkajúcimi sa tejto choroby. Dezinformácie môžu mať vážne dôsledky pre verejné zdravie, pretože ovplyvňujú správanie ľudí, postoj k vakcinácii a dodržiavanie ochranných opatrení. Šírenie dezinformácií o COVID-19 sa ukázalo byť rýchle a efektívne, keďže internet a sociálne platformy poskytujú jednoduché možnosti na šírenie neoverených informácií. Dezinformácie sa môžu týkať rôznych aspektov pandémie, vrátane falošných liečebných metód, konšpiračných teórií o pôvode vírusu alebo zveličovania rizika spojeného s vakcináciou. Ako bolo zistené, dezinformácie a hoaxy ohľadom COVID-19 majú reálne dôsledky pre verejné zdravie. Jedným z nich je znižovanie dôvery verejnosti v oficiálne zdravotnícke odporúčania a inštitúcie, čo môže viesť k ignorovaniu ochranných opatrení a vakcinácií. Taktiež môžu zvýšiť strach a úzkosť medzi ľuďmi a spôsobiť chaos a zmätok v spoločnosti. Existuje niekoľko dôvodov, prečo sa dezinformácie o COVID-19 šíria tak rýchlo. Patrí sem aj nedostatok dôvery v inštitúcie a vládne authority, čo vedie ľudí k hľadaniu informácií na neoverených zdrojoch. Okrem toho sú dezinformácie niekedy súčasťou politickej alebo ideologickej propagandy, čo môže zvýšiť ich šírenie. Boj proti šíreniu dezinformácií o COVID-19 či samotnom víruse vyžaduje kolektívnu snahu od verejných inštitúcií a médií, ako je edukácia verejnosti a

posilňovanie mediálnej gramotnosti a kritického myslenia, ktoré môžu pomôcť jednotlivcom rozpoznať dezinformácie, či hoaxy. Vedecké meranie hoaxov o COVID-19 pandémii je komplexným procesom, ktorý si vyžaduje systematický prístup a použitie rôznych metód na zhromažďovanie, hodnotenie a analýzu dát. V článku „Testovanie základnej štruktúry nepodložených presvedčení o COVID-19“ skupina vedcov predstavila nový vedecko-výskumný nástroj na meranie hoaxov a dezinformácií ohľadom pandémie COVID-19 či samotnom víruse SARS-CoV-2. Pri overovaní nástroja bola skúmaná faktorová štruktúra 8-položkového nástroja pomocou viacskupinovej konfirmačnej faktorovej analýzy. Dvojfaktorový model nepodložených (konšpiračných a zdravotných) presvedčení mal dobrú vnútornú štruktúru s vysokou koreláciou medzi dvoma faktormi. Tento model bol replikovaný v 50. krajinách na súbore 13 579 respondentov, o čom svedčí metrická invariancia medzi krajinami, ako aj skalárna invariancia medzi rodmi a úrovňami vzdelania. Štúdia prispieva k poznatkom o štruktúre nepodložených presvedčení a odhaľuje potenciálny význam afektívnych (strach z COVID-19) a kognitívnych (cynizmus) faktorov spolu s demografickými údajmi pri akceptovaní týchto presvedčení. Taktiež, nižšia úroveň vzdelania, väčší strach z COVID-19 a väčší cynizmus boli spojené so silnejšími konšpiračnými a zdravotnými presvedčeniami. Súčasťou svetového projektu boli aj vedecko-výskumní zamestnanci Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie, ktorí sa podieľali na tvorbe a adaptácii nástroja, zbere dát, analýzach výsledkov, či tvorbe samotného vedecko-výskumného výstupu.

Článok nájdete [TU](#).

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

Nahliadnite do úseku nášho výskumu...

Informácia o ukončenej výskumnej úlohe Čitateľská gramotnosť u integrovane vzdelávaných žiakov so sluchovým postihnutím na 2. st. ZŠ (1. časť)

(Lubica Kročanová, Katarína Zborťeková)

Čitateľská gramotnosť sa javí ako jedna z kľúčových kompetencií v oblasti vzdelávania. Ovplyvňuje školskú úspešnosť žiakov naprieč všetkými učebnými predmetmi ako jeden z významných determinujúcich faktorov školského výkonu. Je preto zrejme, že na dobre osvojenej schopnosti pracovať s textom v podobe čítania s porozumením, je postavený celý proces učenia sa. Školská prax zreteľne signalizuje, že žiak, ktorý nedostatočne rozumie prečítanému textu, má obmedzenú možnosť byť úspešným v študijnej práci. Čítanie s porozumením vychádza zo zvládutej techniky čítania. Postupne, s pribúdajúcim vekom nadobúda dôležitejší význam porozumenie prečítaného textu. Schopnosť čítať s porozumením podľa odborníkov treba vnímať komplexne, najmä v súvislosti s pamäťou, pozornosťou a verbálnymi myšlienkovými operáciami, ktoré patria pod tzv. exekutívne funkcie. Schopnosť porozumieť prečítanému, pracovať s informáciami z textu, triediť ich, správne vyhodnotiť, aj adekvátne použiť, otvára žiakom priestor pre formovanie kritického myslenia. Podporovať záujem o čítanie môžu u detí už od raného veku **rodičia vytváraním priaznivého čitateľského zázemia v rodine a v školskom veku učelia.**

Problematika čítania je v popredí aj vo **vzdelávaní žiakov so sluchovým postihnutím**. Osobitne náročné je naučiť nepočujúcich žiakov čítať text s porozumením. Hlavným faktorom, ktorý ovplyvňuje proces čítania u nepočujúcich, sú dôsledky poruchy sluchu. Z nich vyplývajú nedostatočné jazykové zručnosti súvisiace so zníženým príjmom akustických informácií, obmedzená úroveň poznatkov, nie vždy presné porozumenie jazyka, a z toho vyplývajúci nezáujem o čítanie a slabá motivácia čítať. Treba zohľadniť, že nepočujúci podľa závažnosti poruchy sluchu nemajú žiadnu alebo majú len nedokonalú akustickú spätnú väzbu, preto v porovnaní s počujúcimi môžu iba v obmedzenej miere využiť, čo majú „napo-

čúvané“. Je evidentné, že už východisková pozícia čitateľov so sluchovým postihnutím je špecifická. Nepočujúce deti majú nevýhodu oproti počujúcim rovesníkom už v tzv. predčitateľskom období, vzhľadom na osobitosti pri osvojovaní si čítania. Môžu mať lepšie predpoklady v oblasti zrakového vnímania i priestorovej orientácie, avšak problémom býva nedostatočná slovná zásoba, absencia gramatického citu, problémy vo vyjadrovaní sa hovorenou rečou. U väčšiny detí s poruchou sluchu vo veku 5 – 6 rokov (ak sa im nedostalo včasnej špeciálno-pedagogickej a logopedickej starostlivosti) prebieha súčasne vyvodzovanie hlások, utváranie hovorenej reči, rozvoj slovnnej zásoby, aj písanie a čítanie.

Významným faktorom už pred nástupom detí s poruchou sluchu do školy je **motivácia k čítaniu**. Pri vytváraní vzťahu nepočujúcich detí k čítaniu v období pred zaškolením prináleží mimoriadny význam úlohe rodičov. Nemenej podstatnú úlohu zohráva aj preferovaný spôsob komunikácie s dieťaťom v rodine (auditívny, auditívno-verbálny, vizuálno-motorický, a i.). U detí s poruchou sluchu je už v predškolskom veku kladený dôraz na globálne čítanie.

Čo je typické pre nepočujúce deti pri osvojovaní si jazyka:

- majú problémy s veľkosťou slovnnej zásoby a jej rozširovaním,
- náročné sú pre nich abstraktné výrazy, slovné spojenia, slová s preneseným významom, pochopenie ironie, zveličovania, preháňania,
- nedokážu pracovať s textom a vyhľadávať si z neho informácie,
- problémy im robí skloňovanie a časovanie slov, nevedia rozpoznať rôzne tvary toho istého slova,

- nepoznajú synonymá, homonymá, antonymá, obrazné vyjadrenia, hovorové výrazy,
- často si zamieňajú podobne vyzerajúce slová,
- majú problémy s porozumením predložiek, zámen a spojok,
- jazyk je často gramaticky nesprávny, chudobný vo vyjadrovacej schopnosti.

V priebehu 1. a 2. ročníka ZŠ väčšina detí so sluchovým postihnutím ovláda všetky písmená a má vyvedené všetky hlásky, ale čítať začína v tomto veku len prvé jednoduché texty, ktoré už nie sú pre nich obsahovo uspokojivé. Také, ktoré by ich zaujali, nedokážu zvládnuť, sú pre nich náročné. Z praxe je však zrejmé, že medzi nepočujúcimi nachádzame aj veľmi dobrých čitateľov.

Podľa skúsených učiteľov slovenského jazyka neplatí logické tvrdenie, že starší nepočujúci žiaci by mali dosahovať vyššiu úroveň v čítaní s porozumením. Čítanie s porozumením zostáva u nepočujúcich žiakov končiacich povinnú školskú dochádzku obvykle na úrovni nižších ročníkov ZŠ a ich čitateľský vek zaostáva za fyzickým vekom. Túto skutočnosť rozhodujúco ovplyvňujú viaceré faktory:

- stupeň poruchy sluchu,
- miera kompenzácie sluchového postihnutia,
- úroveň čitateľských zručností,
- schopnosť žiaka pracovať s textom,
- slabšia krátkodobá pracovná pamäť,
- pozitívne postoje k čítaniu,
- čitateľské návyky,
- záujem o čítanie,
- motivácia čítať,
- osobnostné charakteristiky žiaka,
- výchova k čítaniu v rodine.

Keďže problémy s osvojovaním čítania s porozumením sú u nepočujúcich žiakov stále aktuálne, považovali sme za relevantné sa nimi aj výskumne zaoberať. **Cieľom výskumnej úlohy**, ktorú sme aktuálne na Úseku výskumu VÚDPaP ukončili, bolo v rámci empirického výskumu nadobudnúť a overiť zistenia o čitateľskej kompetencii žiakov 2. stupňa ZŠ hlavného vzdelávacieho prúdu, ktorí majú špeciálne výchovnovzdelávacie potreby v dôsledku poruchy sluchu a narušeného vývinu reči.

Výskumný zámer bol postavený na overovaní niekoľkých **hypotéz**. Sústredili sme sa na faktory, ktoré sú špecifické pre túto skupinu žiakov, vzhľadom na schopnosť a kvalitu čítania s porozumením v porovnaní so vzorkou

žiacov bez zdravotného znevýhodnenia. Za týmto účelom sme sledovali:

- aktuálne čitateľské zručnosti žiakov s poruchou sluchu vzdelávaných v majoritnom školskom prostredí na úrovni čítania textu s porozumením, v porovnaní s bežnou rovesníckou populáciou,
- niektoré funkcie (pamäť, pozornosť, kognitívne verbálne procesy), ktoré ovplyvňujú schopnosť čítať s porozumením u tejto špecifickej skupiny žiakov,
- ďalšie faktory, u ktorých sme očakávali, že môžu mať vplyv na čítanie s porozumením (školský ročník, pohlavie, lingvistická podnetnosť rodinného prostredia),
- postoje žiakov k čítaniu, návyky čítať, aj záujem o čítanie,
- prácu žiaka s textom na úrovni porozumenia z pohľadu učiteľov slovenského jazyka.

Na získanie potrebných výskumných dát sme použili **testovú batériu** zostavenú z viacerých diagnostických nástrojov a dotazníkových metód. Testová batéria obsahovala skúšku čítania na posúdenie čitateľských zručností žiakov s dôrazom na techniku čítania (rýchlosť, plynulosť, chybovosť čítania), test čítania s dopĺňaním slov na hodnotenie porozumenia prečítaného textu, skúšku pracovnej pamäti, čítanie neučebnicového textu s písomnými odpoveďami na otázky. Individuálne zhotovené dotazníkové metódy boli vypracované pre žiaka, rodiča a učiteľa s relevantnými otázkami k výskumnej téme.

Výskum sme realizovali na **cieľovej skupine** žiakov so zdravotným znevýhodnením (sluchové postihnutie) vzdelávaných formou inklúzie v 5.-9.ročníkoch z náhodne vybraných základných škôl zo 4 krajov Slovenska (Bratislavský, Trnavský, Nitriansky, Prešovský) a Bratislavy. **Kontrolná vzorka** bola zložená z počujúcich spolužiakov podľa porovnateľných charakteristík (vek, pohlavie, školský ročník, úroveň školskej úspešnosti) s výskumnou vzorkou. Výber počujúcich spolužiakov do kontrolnej vzorky robili triedni učitelia podľa našich odporúčaní. Do testovania sa zapojilo celkovo 82 respondentov. Z nich bolo vo výskumnom súbore 41 žiakov s poruchou sluchu, zvyšných 41 žiakov bez zdravotného znevýhodnenia tvorilo kontrolnú vzorku. **Realizácia výskumu** prebiehala v školskom teréne. Testovanie čitateľských zručností žiakov so sluchovým postihnutím in-

kluzívne vzdelávaných na 2. st. ZŠ a kontrolnej vzorky intaktných žiakov sa uskutočnilo v školských rokoch 2021/22 a 2022/23.

Cieľová skupina žiakov riešila testové úlohy zamerané na zisťovanie aktuálnej úrovne ich čitateľskej kompetencie prostredníctvom čitateľských zručností a porozumenia prečítaného textu. V administrovaných úlohách sme sa zamerali na posúdenie čitateľských zručností žiakov s dôrazom na rýchlosť a chybovosť čítania, na aktuálnu úroveň porozumenia prečítaného textu formou úloh, ktoré si vyžadujú adekvátne odpovede na zadané otázky a správne dopĺňanie súvislého textu. Dosiahnuté výsledky v jednotlivých úlohách boli ovplyvnené zvládnutou technikou čítania, porozumením prečítaného textu a niektorými exekutívnymi funkciami, ktoré sú dôležité z hľadiska správneho porozumenia čítaného textu a ktoré musí žiak pri čítaní s porozumením aktívne zapájať (orientácia v texte, chápanie súvislostí, mechanické zapamätávanie, pamäťová reprodukcia, koncentrácia

pozornosti, sústredenosť mysle, verbálne myšlienkové procesy). S každým žiakom sme pracovali individuálne 60 – 70 min. pomocou batérie štandardizovaných testov na zisťovanie úrovne čitateľských zručností a čítania textu s porozumením. Do dotazníkového šetrenia pre žiakov, rodičov a učiteľov slovenského jazyka sme zapracovali otázky s informáciami o postojoch žiakov k čítaniu a ich záujme čítať, o literárnych žánroch, ktoré preferujú, aj o hodnotení čitateľskej spôsobilosti žiaka z pohľadu učiteľa, ktoré sme získali prostredníctvom odpovedí od žiakov a učiteľov. Rodičia nám poskytli údaje o čitateľskej podnetnosti rodinného prostredia testovaných žiakov.

Vyhodnotenie a spracovanie získaných výskumných dát prebehlo na základe štatistických analýz. **Informáciu o výsledkoch a zisteniach z výskumu prinesieme v 2. časti príspevku, v ďalšom čísle nášho Newslettera.**

VYPOČUJTE SI PODCASTY NAHLAS O DEŤOCH

Máte doma prváka alebo prváčku?

V našom [podcaste](#) sa zhovráame o tom, čo je pre prvákov a prváčky v prvých týždňoch nového školského roka najdôležitejšie. Ako nastaviť režim a koľko by mali prváci a prváčky oddychovať? „Začínajúci školáci by v prvom ročníku nemali mať žiadne krúžky mimo školy, nakoľko sú dostatočne zaťažení novými povinnosťami,“ hovorí psychologička Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie Mgr. Ľubica Kővérová. Podľa nej musia deti najskôr zvládnuť adaptáciu na školské prostredie a na nový režim, ktorý sa výrazne líši od režimu v materskej škole.

Starší žiaci a ich prvý mesiac v škole

V [podcaste](#) si povieme o tom, ako vieme nový školský rok čo najviac uľahčiť starším žiakom. „Dôležité je, aby mali deti v tomto vývinovom období vyčlenený čas pre seba. Nevadí, ak sa niekedy pár hodín do týždňa aj nudia - nuda umožňuje deťom v tichu objaviť svoje skutočné záujmy, poskytuje im čas na relax, snívanie,“ hovorí psychologička Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie Mgr. Ľubica Kővérová.

Zaujalo nás...

Stratégie pre rozvoj schopností a využitie potenciálu u nadaných a talentovaných žiakov v školskom i mimoškolskom prostredí

Aké stratégie sa vo všeobecnosti uplatňujú vo vzdelávaní nadaných detí? Čo si predstaviť pod kolaboratívnym prístupom k učeniu? Ako podporiť sociálny a emocionálny vývoj týchto detí? Ako monitorovať nadaných žiakov, posudzovať a hodnotiť ich napredovanie vo vzdelávacom procese? Odpovede na tieto otázky a viac informácií **nájdete TU**.

Riešenie prekážok vzdelávania u detí a mládeže utečencov z Ukrajiny - výzvy a odporúčania

Od začiatku vojenského konfliktu vo februári 2022 značná časť detskej populácie Ukrajiny bola nútená utiecť do iných krajín, alebo bola presídlená v rámci Ukrajiny, čo postihlo viac ako 5 miliónov detí. Tento fakt predstavuje komplexnú škálu výziev, pokiaľ ide o prístup ku vzdelávaniu pre deti a mládež z Ukrajiny. Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov vydal k danej problematike dokument (v anglickom jazyku), ktorý si môžete **prečítať TU**.

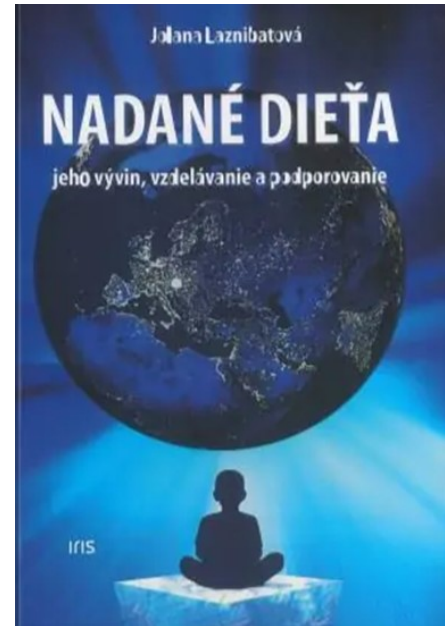
Knižné novinky

Digitální pohádky pro (ne)poučitelné děti a (ne)znalé dospělé

Autori: Petra Ambrožová, Martin Kaliba
Pavel Mervart, 2023

Publikácia je zameraná na riziká spojené s online životom súčasnej mladej generácie a na ich efektívnu prevenciu. Zoznamuje s vybranými aspektmi rizík, ktoré sa bezprostredne týkajú každého z nás. Obzvlášť sú však voči nim zraniteľné deti a dospievajúci. Prináša aktuálne poznatky z oblasti javov ako fake news, hoax, cybergrooming, kyberšikana alebo FoMo. Venuje sa ale aj špecifikám online komunikácie, prokrastinácii alebo overchoice efektu. Publikácia má aj svoju metodickú rovinu a predkladá konkrétne námety na preventívnu prácu s deťmi formou story-tellingu a následné reflexie. Všetkým záujemcom ponúka aj príklady možností follow-up aktivít, ktoré deťom môžu ukázať, ako sa dá voľný čas vyplniť zmysluplne. Umožňuje dospelým lepšie pochopiť špecifiká komunikácie, zábavy i rizikového správania súčasnej „digitálnej generácie“ a na základe takého pochopenia deťom odporučiť efektívne preventívne stratégie.

Nadané dieťa

Jolana Lazniatová
Iris, 2023

Táto kniha vznikla ako výsledok mnohých stretnutí s rodičmi nadaných detí, ale aj prednášok, seminárov a stretnutí s pedagógmi, psychológmi, metodikmi, učiteľmi materských škôl, základných a stredných škôl a gymnázií, ako aj s tými, čo prejavili záujem o problematiku nadania, nadaných detí...

Sledujte nás.

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava